

Nr 9.

Av herr **Lovén**, om årligt understöd åt änkan *Mathilda Carolina Persson, född Åkesson.*

Den 16 oktober 1920 överkördes av Statens järnvägars tåg, nr 362, muraren Måns Persson vid korsningen av Statens järnvägar och Industriegatan inom Malmö stads område.

Vid denna gatukorsning fanns ingen bevakning, men väl obevakade grindar som alltid stodo öppna. Ej heller funnos några varningssignaler eller annat som kunde varsko de trafikerande, då tåg skulle passera över gatan. Olyckstillbud saknades därför inte och förekommo ibland dagligdags.

I skrivelse av den 10 januari 1910 begärde trafikanter, boende i närheten av ovannämnda gatüvergång, hos Statens järnvägars distriktsförvaltning i Malmö, att fällbommar måtte anordnas över gatan, till förhindrande av olyckor och eventuellt spillda människoliv. I skrivelse av den 22 april samma år säger sig distriktsförvaltningen icke kunna tillmötesgå den gjorda anhållan.

I november 1910 ingå trafikanter ånyo till distriktsförvaltningen med begäran om fällbommar över gatan, men i skrivelse av den 21 januari 1911 svarar distriktsförvaltningen, att den »fortfarande icke finner tillräckligt skäl föreligga för anordnandet av begärda fällbommar».

Man fann det nu nära nog tröstlöst att göra något åt saken och i varje fall meningslöst att hos Statens järnvägars myndigheter göra förnyad framställning om fällbommar. Man nöjde sig med att i stadens tidningar relatera de ständigt förekommande olyckstillbudena i förhoppning att något skulle kunna åtgöras mot den liknöjdhet, som så uppenbart visades från Statens järnvägars myndigheter mot skyddande av människoliv.

På hösten 1917 inträffade emellertid ett olyckstillbud, som upprörde den kringboende befolkningen i synnerligt hög grad. En skrivelse (se bilaga) uppsattes till stadsfullmäktiges ordförande i Malmö, undertecknad av 68 personer, vari man klagade sin nöd och begärde hjälp mot det oeffterrettighetstillstånd som rådde. Det hela resulterade i, att tåget, vid passerande av gatüvergången i ena riktningen, med ångvissla skulle giva

signalen »tåg kommer», medan vid passerandet i andra riktningen ingen åtgärd ansågs behöfelig.

Så stod saken när Måns Persson den 16 oktober 1920 överkördes och dödades. Ett människoliv skulle spillas, en familjeförsörjare ryckas bort från de sina, innan »tillräckliga skäl föreligga» att tillmötesgå en gjord anhållan om skyddsåtgärder.

I skrivelse av den 23 oktober 1920 begärde polismästaren i Malmö, med hänvisning till polisrapporten över Måns Perssons död, hos distriktschefen i Malmö, att åtgärder från Statens järnvägars sida borde vidtagas till förekommande av olyckshändelser vid nämnda gatukorsning.

Nu blev verkligen något åtgjort och i skrivelse av den 25 november 1920, *mera än tio år efter det den första värdsamma anhållan från trafikanterna om skyddsanordningar ingavs*, beslutar distriktsförvaltningen i Malmö om åtgärders vidtagande för skyddande av människoliv. En gata, som korsar en av Statens järnvägars mest trafikerade järnvägar och å vilken gata det färdas i medeltal pr dagtimmar över järnvägen: 80 hästskjutsar, 8 automobiler, 270 cyklande och 350 gående, en gatukorsning, där otaliga olyckstillbud förekomma, den får vara utan den minsta skyddsanordning i över tio år, trots att den kringboende befolkningen gång på gång anropar Statens järnvägars myndigheter om åtgärders vidtagande.

Efter relaterande av dessa fakta och med hänvisning till vidfogade bilagor torde det vara ostridigt, att Måns Perssons död förorsakats av bristande skyddsanordningar från Statens järnvägars sida. Det torde därför vara en enkel gärd av rättvisa, att Måns Perssons änka, som är medellös och tidvis åtnjuter understöd av fattigvården (se bilaga), i någon mån hålles ekonomiskt skadeslös, då hon genom olyckshändelsen mistade sin man och familjens försörjare. Att Måns Perssons änka genom domstolsutslag skulle tilltvinga sig denna berättigade ersättning, anser jag vara staten ovärdigt med de klara och tydliga bevis, som föreligga, att hennes mans död förorsakats av bristande skyddsåtgärder från vederbörande järnvägsmyndigheters sida.

Med stöd av ovanstående får jag därför hemställa, att riksdagen måtte besluta,

att änkan Mathilda Carolina Persson, född Åkesson, boende i Håkanstorp, f. g. 14, Malmö, S:t Pauli församling, måtte av Statens järnvägars trafikmedel erhålla

ett årligt understöd, så länge hon lever ogift, av 500 kronor, räknat från den 16 oktober 1920.

Stockholm den 13 januari 1923.

Carl Lovén.

Avskrift.

Bilaga 1.

Till handlanden K. Knutsson, Håkanstorp, Malmö.

I skrivelse den 10 sistlidne januari haven I jämte husägarne N. Mårtensson och J. Mårtensson anhållit, att fällbommar måtte anordnas vid vägövergången, där statsbanan korsar Industrigatan söder om Östervärns station, och till skäl därför framhållit, att nämnda gata vore starkt trafikerad samt att särskilt utsikten från vägövergången mot från Trelleborg kommande tåg vore skynd av såväl farmen Emilstorp som den i närheten av övergången befintliga järnvägsskärningen.

Med anledning härav har undersökning å platsen företagits, varvid befunnits, att från vägövergången i fråga är fri utsikt norrut mot Östervärns station på minst 625 meter, varjämte lokomotivröken från därifrån kommande tåg lätt observeras på avsevärt längre avstånd,

att mot Fosieby finnes fri utsikt på flera kilometer från övergången med undantag av den korta sträckan — cirka 70 meter — på södra sidan av banan, där farmen Emilstorp skymmer utsikten, samt att den förenämnda skärningen, som är endast cirka 1 meter djup, icke utgör något hinder att på långt håll varsna söderifrån kommande tåg.

På grund av det anförda och då fällbommar vid vägövergången icke skulle kunna skötas av grindvakten vid den 550 meter norrut befintliga vaktstugan utan nödvändig göra anställandet av en särskild vakt samt trafiken å Industrigatan icke är så livlig, att densamma rimligen kan anses utgöra anledning att betunga statsverket med de avsevärda utgifter, som skulle bliva en följd av bomanordningen, kan distriktsförvaltningen icke bifalla den gjorda ansökningen: varom Edra medsökande även torde genom Eder underrättas.

Malmö den 22 april 1910.

Harald Lemke.

Avskrift.

Bilaga 2.

Till herr Anders Nilsson, Håkanstorp, Malmö.

Med anledning av i sistlidne november ytterligare inkommen skrivelse angående anordnande av fällbommar vid statsbanans korsning med Industrigatan

meddelas härmed, att distriktsförvaltningen, som ånyo låtit företaga undersökning av intensiteten av vägtrafiken å ifrågakvarande plats, fortfarande icke finner tillräckligt skäl föreligga för anordnandet av begärda fällbommar.

Malmö den 21 januari 1911.

Harald Lemke.

Avskrift.

Bilaga 3.

Till herr stadsfullmäktiges ordförande, Malmö.

Härmed få undertecknade, Håkanstorpsbor, värdsammast anhålla att till Eder prövning underställa nedanstående beaktansvärda spørsmål, vars ömtåliga natur och ytterst berättigade krav i sanning tarva ett skyndsamt avgörande och helst snarast möjligt av Eder måtte remitteras till trafikstyrelsen i och för dess yttrande.

Frågan gäller huruvida ej vid den järnvägsövergång, som continentalbanan bildar vid Industrigatan härstädes, någon lämplig skyddsanordning kunde vidtagas för att trygga säkerheten till liv och lem åt dem av stadens invånare, vilka dagligen ha att färdas genom denna för den allmänna säkerheten så starkt hotade del av stadens planlagda område.

Ofta förut ha vi haft anledning beröra omförmälda sak. Vi ha sålunda bl. a. vänt oss till trafikstyrelsen samt en och annan gång till någon av stadens tidningar med ett enkelt relaterande av något av de dagligdags förekommande olyckstillbudet i hopp om att någon bland herrar stadsfullmäktiges ledamöter skulle taga initiativet till undanröjandet av detta rent av folkrättsvidriga missförhållande, som så länge opåaktat kunnat fortgå. Men förgäves.

Det senast inträffade olyckstillbudet har emellertid åter fört frågan fram, och vi ha denna gång beslutat vända oss direkt till Eder för att nu om möjligt få saken utagerad.

Vi begära inga orimligheter. Att järnvägen skulle åläggas hålla en särskild grindvakt, anse vi oss ej kunna fordra, då ju en dylik finnes ej långt därifrån nämligen vid Sallerupsvägen. Vad vi däremot anse för en nödvändighet, är befintligheten av någon om än aldrig så enkel — eventuellt av närmaste grindvakt reglerbar — mekanisk signal- eller bomanordning, som på ett iögonfallande eller eljest förnimbart sätt för de trafikerande tillkännagäve tågets analkande, då på grund av vissa omständigheter det från söder kommande tåget varken synes eller höres förrän det kommit i en ytterst obehaglig närhet av dem, som passera omförmälda järnvägsövergång.

Malmö den 6 oktober 1917.

A. Johansson,

(jämte 67 andra namnteckningar.)

Överlämnad från häradshövding Wehtje genom trafikdirektören för eventuellt beaktande. Malmö den 17 aug. 1918.

Smitt.

Delgives baningenjören, Lund, för yttrande. Malmö den 17 aug. 1918.
Smitt.

Baningenjören, Lund. Bandirektören, Malmö.

Sedan denna skrivelse tillkomst har i tjänstgöringstidtabellen intagits signal »tåg kommer» med ångvissla för alla uppgående tåg vid nämnda vägövergång. För nedgående tåg torde ingen åtgärd vara behöfvig.

Lund den 14 oktober 1918.

E. u. Harvey Skarstedt.

Poliskammaren i Malmö.

Till herr distriktschefen vid statens järnvägars III distrikt, Malmö.

Med överlämnande av bifogade rapport får poliskammaren hemställa, att herr distriktschefen ville taga i övervägande vilka åtgärder, som i anledning av rapportens innehåll böra vidtagas till förekommande av olyckshändelser.

Malmö i poliskammaren den 23 oktober 1920.

Yngve Schaar.

D. Bergström.

Avskrift.

Bilaga 4.

Meddelande till baningenjören, Lund.

Från Fbm. Trf. den 3/11 1920.

Uppgift å räkning av vägfärdande som färdats över järnvägen vid Industrigatan.

Datum	Hästskjuts	Automobil	Cyklande	Gående	Anmärkingar
25/10	70	2	230	327	kl. 6 f. m.—9 e. m.
26/10	68	3	217	335	» » »
27/10	57	5	271	343	» » »
28/10	58	2	270	321	» » »
29/10	80	3	267	285	» » »
30/10	43	2	258	304	» » »
31/10	28	8	112	363	» » »
1/11	51	3	266	295	» » »
S:a 455		28	1,891	2,573	» » »

Joh. Jönsson.

Bilaga 5.

Statens järnvägar, Distriktsförvaltningen. Till poliskammaren, Malmö.

Ang. vägövergångarna vid Celsius- och Industrigatorna.

Med anledning av poliskammarens skrivelse den 23 oktober 1920 och däri omförmäld olyckshändelse vid Industrigatans korsning med Statens järnvägar har

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 4 saml. 3 häft. (Nr 8—10.) 2

distriktsförvaltningen låtit verkställa räkning av vägtraffikanterna vid såväl denna vägövergång som vid Celsiusgatan.

Resultatet av denna räkning ger vid handen, att vägtrafiken numera varit och är av sådan omfattning, att effektivare varningsåtgärder böra vidtagas än som förut varit tillfyllest. Fördenskull har distriktsförvaltningen beslutat uppsätta av tågen automatiskt påverkade alarmklockor vid bägge vägövergångarna. Vid Industrigatan, som har den livligaste körtrafiken, kommer dessutom att på försök uppsättas med Aga-blinkljus belysta varningstavlor, som, om de visa sig lämpliga, komma att bibehållas.

Malmö den 25 november 1920.

Distriktsförvaltningen.

E. R. L. Smitt,

tjf.

L—z.

Delgives baningenjören, Lund, och signalingenjören med anmodan att i samråd uppsätta ovanstående ringverk och belysta varningstavlor. Kostnaderna, beräknade till 4,000 kronor för Industrigatan och 1,300 kronor för Celsiusgatan, skola bestridas ur förnyelsefonden och redovisas å arbetsnummer litt. L 3,594 i under rubrik: »Elektriskt ringverk vid Industrigatan» och arbetsnummer litt. L 3,594 j under rubrik: »Elektriska ringklockor vid Celsiusgatan».

Malmö den 25 november 1920.

E. R. L. Smitt.

Bilaga 6.

Att muraren Måns Perssons änka Mathilda Carolina, f. 28 januari 1880 och boende å Håkanstorpsvägen 9 härst., är medellös, samt åtnjutit tillfälligt fattigunderstöd senast den 30 december 1922, intygas.

Malmö den 3 januari 1923.

Alma Malmgren,
fattigvårdsassistent.

Bilaga 7.

Att avlidne muraren Måns Perssons änka Mathilda Carolina Persson född Åkesson, född den 28 januari 1880 i Malmö Caroli församling, lever ogift, för en välfrejdad vandel samt är kyrkoskriven härstädes, samt att dottern Astrid Elisabeth, född den 20 februari 1906 i S:t Pauli och sonen Sture Walter, född den 7 januari 1908 i S:t Pauli leva, varder härmed på begäran intygat.

Malmö S:t Pauli den 3 januari 1923.

A. Ryngge,
kyrkoadjunkt.